
ALLIAQ

PERSUTTAANEQ OQALUUSERIUK
SAMTALE OM VOLD

2022

**UKIUMOORTUMIK
NALUNAARUSIAQ**

ISUMAGINNINNERMUT AQUTSISOQARFIK

2022 ukiumoortumik nalunaarusiaq

Nakuuserneq ajornartorsiutinik aaqqineq ajorpoq - Nakuuserneq ajornartorsiutinik pilersitsisarpoq.

2022-mi pitsaasumik sunniuteqarpoq, pingaartumik katsorsartinnissamut neqeroorummik nittarsaassinerup ingerlateqqinnissaa isiginiarneqarnikuuvoq, Alliamut ilisimaarinninneq annertusiumallugu taamaalillunilu saaffiginninnerit amerlisinneqarsinnaallutik. Tamanna suli taamatut ingerlaannassasoq ilimagineqarpoq, tassa inuit qanigisaminnut qulumaatsumik pissusilersortatut qassiuneri erseqqissumik ilisimaneqanngimmat.

Tamatuma ilutigisaanik ukioq isumasioqatigiinnernik aamma persuttaasarnermut tunngasutigut suliassaqrarfiup iluani tarnip pissusiinik immikkut ilisimasalinnik peqateqarluni pikkorissarnernik ilaqartinneqarsimavoq. Tamannalu ilaatigut kommuninit, Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinit aamma Alliami katsorsaasartunit peqataaffigineqarluartumik ingerlanneqarsimavoq.

Alliamit kisitsisit pingaarnerit

Innuttaasut katillutik 119-it Alliaq-mut 2022-mi saaffiginnissimapput

- Angutit 65-it aamma arnat 54-it nalilersuiffigineqarsimapput
- Pingaartumik innuttaasut 18-it aamma 29-t akornanni ukiullit kiisalu 30-t aamma 39-t akornanni ukiullit saaffiginnittarsimapput, pingaartumillu
- Kommuneqarfik Sermersuumiit saaffiginnittoqartarsimalluni

Ima isikkoqarpoq

Alliap 2022-mi innuttaasut 119-it katsorsartinnissamut nalilersuiffigisimavai

119-IT

INNUTTAASUT 2022-MI NALILERSUIFFIGINEQARPUT

Alliap 2022-mi katillugit innuttaasut 119-it katsorsartinnissamut innersuussimavai, tamanna 2021-mut sanilliullugu annertuumik qaffariarneruvoq matumani innuttaasut 79-iusimammata.

NALILERSUINERIT AMERLERIARNERAT

Nalilersuinerit amerlassusii ukiut arllallit ingerlaneranni amerliartorrsimapput, 2020-mi innuttaasut 59-ioriarlutik 2021-mi 79-it nalilersuiffigineqarsimapput maannakkullu katsorsartinnissamut 119-it nalilersuiffigineqarsimallutik. Paasitsitsiniaanerit aamma takoqqusaarinerit aallunneqaannarnerannik pingaartumik patsiseqartumik innuttaasunik 40-nik 2021-mit 2022-mut qaffariaateqartitsivoq.

Ukioqatigiiaat

Ukioqatigiiaat pingaarnerusumik Alliami katsorsartinnissamut nalilersorneqarsimasut tassaapput 30-39-nik ukiullit, 39-mik nalilersuinernik ilaqartut aamma 18-29-nik ukiullit 32-nik nalilersuinernik ilaqartut. 40-nik ukiulinniit ukioqqortunernut tunngatillugu innersuussinerit amerlassusii ikiliartortarput. 15-17-inik ukiullit akornanni ataaseq nalilersuiffigineqarnikuvoq.

2021-mit 2022-mut pingaarnertut nalilersuiffigineqartartut 18-init 29-nut ukioqartaraluartut allanngorsimapput, maannakkut tassalerlutik 30-nik sinnerlugilluunniit ukiulinniilerlutik.

Suiaassutsikkut agguataarineq

2022-mi pingaarnertut nalilersuiffigineqarsimasut angutaapput - tamannalu nalilersuiffigineqartut 55%-eralugu. 2021-mut sanilliullugu Alliami katsorsartinnissamut nalilersuiffigineqartut angutit arnallu akornanni agguataarineq allannguuteqalaarpoq. Allannguutip takussuserpaa, arnat nalilersuiffigineqartut amerlassutsimikkut amerleriarsimasut. 2021-mi agguataarinermi arnat 39 %-miit 2022-mi 45 %-inngorsimapput.

Najugaq

Nalilersuinerit amerlanerpaataat Kommuneqarfik Sermersuumeersuupput nalilersuinernik 47-nik ilaqartut, tullerivaat Avannaata Kommunia 23-nik nalilersuinernik ilaqartoq kiisalu Kommune Qeqertalik nalilersuinernik 12-inik ilaqartoq. Qeqqata Kommunia aamma Kommune Kujalleq tamarmik immikkut qulingiluanik nalilersuiffigineqarsimapput.

Nalilersuinerit agguataarnerini affangajaat suli Kommuneqarfik Sermersuumeersuupput. Avannaata Kommuniani amerleriaateqangaatsiartoqarpoq, 2021-mi arfinillit nalilersuiffigineqarsimagamik 2022-mi 23-inngorsimallutik.

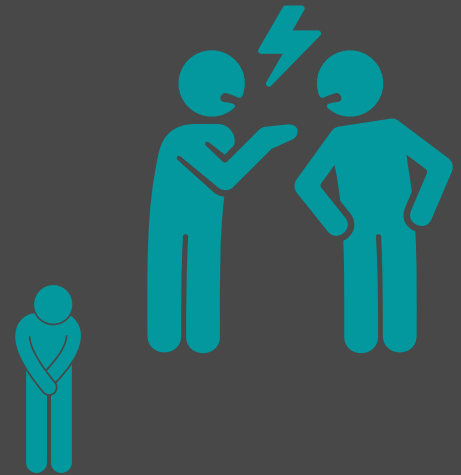

Meeqqat angerlarsimaffimmiittut

Alliami meeqqat 18-it inorlugit ukiullit angerlarsimaffimmi najugaqakkajuttartut nalilersuiffigineqartarput - innuttaasut affaasa missaasa angerlarsimaffimmi meeraqartoq ilisimatitsissutigisarpaat.

Tamatuma erseqqissippaa meeqqat amerlanerpaartaasa angerlarsimaffimmi persuttaasarnermik misigisaqartartut, tamanna meeqqat inersimasunngornerminni namminneerlutik persuttaasalernissaannut sunniuteqaqataasinnaavoq. Inersimasunngornererluni persuttaasalernissamut aarlerinaatit annersaraat, meeraanermi persuttaanermik misigisaqarsimaneq imaluunniit eqqugaasimaneq.

Angerlarsimaffimmi meeraqarsimappat, saaffiginninnerit taakku Alliami nalilersuisoqaraangat qaffasinnerpaamik salliutinneqartarput.

Peroriartorneq

Innuttaasut amerlanerpaartaat Alliami katsorsartinnissamut nalilersuiffigineqartut, meeraanerminni imaluunniit piffissami kingusinnerusumi persuttarneqarnermik, atorerluinermik, atorerlunneqarnermik imaluunniit aaqqiagiinnginnermik misigisaqarnikuusarput. Taakkunanga arlallit imminnut imaluunniit qanitarisaminnut allanut taama pisimasinnaasarput.

Innuttaasut 61-t meeraanerminni **persuttaanermik** misigisaqartarsimallutik oqaluttuarput.

54-it **atorerluineq** aqqusaarsimavaat.

29-t **atorerlugaaneq** misigisimavaat.

23-t **aaqqiagiinnginneq** misigisimavaat.

Taamatutaaq innuttaasut ilarpassuisa siuliini taaneqartut arlallit misigisarsimavaat.

Innuttaasut 30-t nalilerpaat, meeraanertik

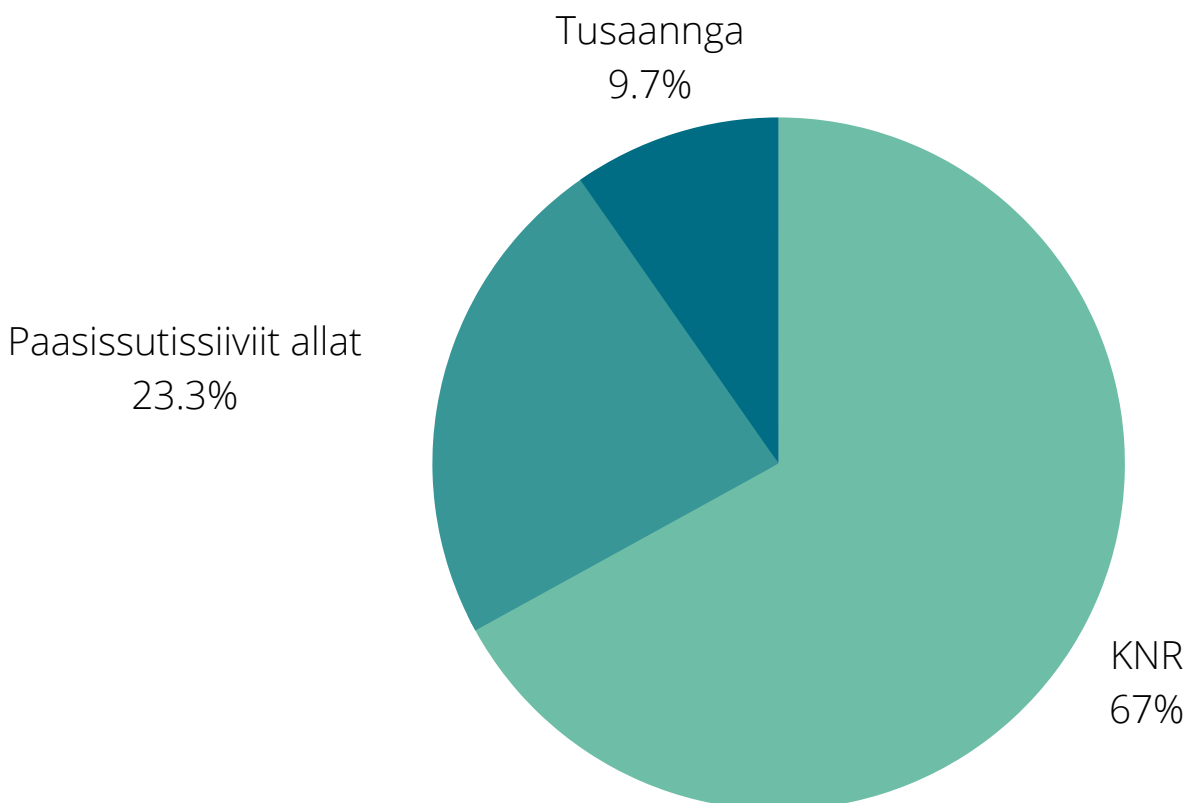

Alliaq pillugu ilisimasaqarneq

2022-mi katsorsaanissamik neqeroorummut ilisimasaqarnerup annertusineqarnissaa immikkut aallunneqareerpoq, matumani radio- TV aamma allagarsiilluni ilanngussat naatsut KNR-ikkut saqqummiunneqartarnikuullutik.

Taakkua saniatigut quppersagaaqqat paasissutissiisutillu allat kommunitut, paaqqinnittarfinnut illuatunginullu attuumassuteqartunut allanut agguanneqarput. Tamatuma ilutigisaanik neqoorutinik allanik peqarpoq, Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik aqputigalugu innuttaasunut neqeroortigineqartartunik, Alliaq pillugu annertunerusumik ilisimatitsinermik pilersitsisuusut taakkulu ilisimasaqarnerup qaffanneranut sunniuteqarput.

Innuttaasut Alliamut saaffiginnittartut, neqeroortut pillugu pingaarnertut KNR aqputigalugu tusagaqarsimapput. Taakkua ima agguataarneqarput, KNR aqputigalugu 69-it neqeroorummik aamma 34-t paasissutissiivit allat aqputigalugit tusagaqarsimapput, assersuutigalugu Alliaq pillugu Tusaannga aqputigalugu quliullutik kiisalu ilaqutariit illui, qimarnguiit kiisalu ikinngutit, ilaqtat nalunngisallu.

Alliap siunissami sammisassai

Ukiumoortumik nalunaarut aallaavigalugu 2023-mi suliassaqarfiit marluk immikkut sammineqarnissaat innersuussutigineqarpoq, kinguliini allanneqartuni atuarneqarsinnaasut. Tamatuma saniatigut KNR kiisalu atuagassiaaqqat, ilisarititsinermi allagartat assigisaallu aqputigalugit Alliap suli takoqqusaarutigineqarnissaa aamma pingaartinneqassaaq.

Sulianik suliaqartartunut, persuttaanermik eqqugaasimasunut aamma persuttaasartunut atortussat inerisarneqassapput. Tamatuma ilutigisaanik innuttaasut Alliamut saaffiginnissinnaanerit annertusarneqassaaq, soorlu innuttaasunut nalilersuisarnerit katsorsaasarnerillu ingerlanneqartarnerat aamma sulianik suliaqartartunut Alliamut attuumassuteqartunut pitsaanerulersinniarneqassalluni.

Sulianik suliaqartartunut, persuttaanermik eqqugaasimasunut aamma persuttaasartunut atortussanik inerisaaneq

Sulialinik suliaqartartut aamma soqutigisallit allat Alliamut iingerlaavartumik attaveqartarput. Matumani saqqummerpoq, atortussat 2022-mi aamma kissaatigineqareersimasut, suli sulianik suliaqartartut ulluinnarni innuttaasunik naapitsillutik suliaqartarnerini ugartorneqartut. Taamaattumik paasisutissiinermi kiisalu imminut ikiornissamut atortussat ineriartortinnissaat ilaatigut takuneqarsinnaavoq makkuninnga:

- Persuttaaneq pillugu oqariartaatsimi suut pineqarpat aamma persuttaaneq
- Qaqugukkut pineqartarpa, sulianik suliaqartartutut persuttaasartunut aamma persuttaanermik eqqugaasimasunut qanoq oqaloqateqartoqartarpa
- Sulianik suliaqartartutut, persuttaasartumik aamma persuttaanermik eqqugaasimasumik oqaloqateqaraanni qanoq iliortoqartassava
- Persuttaasartuugaanni imaluunniit persuttaasartuulluni nalornigaanni, persuttaasarnerup unitsinnissaanut nammineerluni qanoq iliortoqarsinnava
- Persuttaanermik eqqugaasimasunut imaluunniit tassunga ilaqutaasutut
- Qanoq iliortoqarsinnaava, persuttaasartumut ilaqutaasutut qanoq iliortoqarsinnaava

Alliap siunissami sammisassai

Nalilersuisarnerup kiisalu katsorsaasarnerup ingerlanneqartarnerannik pitsanngorsaaneq

Ukiut arlallit ingerlaneranni saaffiginnittartut amerliartorsimapput tamannalu pingaartumik nalilersuisarnerup katsorsaasarnerullu ingerlanneranerinik pitsanngorsaanissamik nassataqarsimavoq. Taamaattumik pitsanngorsaaneq taanna 2022-p ingerlanerata ukiup affaani kingullermi Alliami suleqatigiit aallartinnikuuaat. Tamanna 2023-mi ukiup affaani siullermi nalilersuisarnermik periutsinik pitsanngorsakkanik atuuttunngortitsinissamut tapertaasimavoq. Tamanna sulianik ingerlatsinerup pitsaanerulernissaanut tapertaassaq aamma innuttaasunut paasisutissiisarnerup isumagineqartarneranik pitsaanerulersitsissaaq.

Taamatutaaq Alliamut sianertarnerup ammasarfii allangussapput - tamanna 2023-mi februaarimi pissaaq. Ammasarfiit innuttaasunut eqqaamanarnerulissapput, soorluttaaq ammasarfiit innuttaasut saaffiginniffigerusartagaanni piffissani pibalissasut.

Alliap oqarasuaataata normua qaammatit siulliit pingasut iluanni allangussangatinneqarpoq unaalissalluni 80 11 99. Tamatuma kingunerisaanik innuttaasut, aamma oqarasuaatiminni angallattakkani sianernissaminnut imaqaqqitsut, Alliap oqarasuaataanut akeqaqqitsumik attaveqarsinnaalissapput.

Tamatuma ilutigisaanik katsorsaasarnerup ingerlanneqartarnerata pitsaanerulersinnissaa Alliap kissaatigaa, taamaammat 2023-mi qaammatikkaat pingasut aappaata ingerlanerani Alliap sullissaanut katsorsaasartumik aalajangersimasumik atorfinitsitsinissaq sulissutigineqarpoq

Paasissutissat

Paasissutissat uku nalunaarusiami atorineqartut, Alliami katsorsartinnissamut nalilersuinissamut paasissutissanit pissarsiarineqartunit aallaaveqarput. Nalilersuinerup ingerlanerani paasissutissat arlaqartut innuttaasut akinissaat kissaatiginngilaat - tamatuma kingunerisaanik paasissutissat tamakkiisuunngillat.

Nalunaarusiami uani paasissutissat arlallit inerneru, taamaalillutik innuttaasut 119-inik amerlasusillit nalilersuiffiqarsimanerannut naapertuutinngillat. Tamannali ajornartorsiutitut isigineqanngilaq, tassa akissutit ataatsimut isigalugu amerlammata, taamaattumillu innuttaasut nalilersuiffiqartut agguaqatigiisinnerannik takussusiisuusutut isigineqarsinnaallutik.